

1000273815474

ikt. szám: FPH146 /37 - 6 /2024

tárgy: Javaslat névtelen közterületek elnevezésére
Budapest VIII., X. és XII. kerületébenelőkészítő: Koordinációért, Vagyongazdálkodásért és
Humán Területekért Felelős Aljegyző Irodája

Előterjesztés

a Fővárosi Közgyűlés részére

Tisztelt Közgyűlés!

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: Mötv.) 23. § (4) bekezdés 6. pontja értelmében a Fővárosi Önkormányzat feladata különösen az érintett kerületek véleményének kikérésével közutak, közparkok, közterek elnevezése, az ilyen döntések meghozatala az Mötv. 42. § 8. pontja, valamint a közterület- és városrésznevek megállapításáról, azok jelöléséről, valamint a házszám-megállapítás szabályairól szóló 94/2012. (XII. 27.) önkormányzati rendelet (továbbiakban: Rendelet) 6. § (5) bekezdése értelmében a Fővárosi Közgyűlés hatáskörébe tartozik.

Mötv. 14. § (2) bekezdése szerint közterület, illetve közintézmény nem viselheti

a) olyan személy nevét, aki a XX. századi önkényuralmi politikai rendszerek megalapozásában, kiépítésében vagy fenntartásában részt vett, vagy

b) olyan kifejezést vagy olyan szervezet nevét, amely a XX. századi önkényuralmipolitikai rendszerre közvetlenül utal.

Az Mötv. 14/A. § (1)–(3) bekezdéseiben foglaltak — az élő személyről való elnevezés tiltása mellett — előírják továbbá, hogy közterület elnevezéseként nem alkalmazható

a) ugyanazon településen vagy a fővárosban ugyanazon a kerületen belül azonos jellegű közterületre alkalmazandó azonos,

b) kormányrendeletben meghatározottak szerint a közterületek megkülönböztetését lehetővé tevő szabályokkal való ellentét miatt összetéveszthető, vagy

c) kormányrendeletben meghatározottak szerint a közterületek elnevezésére vonatkozó technikai feltételekkel ellentétes

elnevezés.

A Rendelet 2. § (3) bekezdése szerint az újonnan kialakított közterület nevét a lejegyzést követően egy éven belül meg kell állapítani.

A Rendelet 9—10. §-ai rendelkeznek a személyről való közterület elnevezés szabályairól, amelyek értelmében személyről közterületet elnevezni — a Fővárosi Közgyűlés 2024. október 30-i ülésén elfogadottak szerint — halála után legalább 25 évvel lehet (ez alól kivétel az az eset, ha az elhunyt a főváros díszpolgára volt), a közterületnév előtagjának pedig meg kell egyeznie a személy által használt családi és utónévvel. Kizárólag a családi nevet alkalmazni csak akkor szabad, ha a névadó személyiség így is, vagy így ismert, illetőleg, ha az elnevezés egy családról történik. Közterület-elnevezéssel emléket állítani olyan magyar személynek lehet, akinek közismert tevékenysége a nemzet történelmében kiemelkedő jelentőségű volt, és személye közmegbecsülésnek örvend; aki a tudomány, művelődés, sport vagy a társadalmi élet egyéb területén kimagaslóan jelentőset tett vagy alkotott, és ezáltal személyének emléke megőrzésre méltó; vagy akinek a főváros vagy annak egy kerülete életében, történetében kiemelkedő szerepe volt, tevékenységével hozzájárult Budapest egészének vagy egy részének fejlődéséhez. Közterületet elnevezni olyan nem magyar személyről is lehet, akinek élete, munkássága az emberiség egyetemes történelmében kiemelkedő jelentőségű volt.

Fővárosi kerületi önkormányzatok kezdeményezései alapján az alábbi közterület-elnevezésekre teszek javaslatot.

I.

Budapest Főváros VIII. kerület Józsefvárosi Önkormányzat Képviselő-testülete a 82/2024. (III. 21.) számú határozatával úgy döntött, hogy kezdeményezi a 35513/2 helyrajzi szám alatti telek „Cinka Panna kert”-re történő elnevezését.

Cinka Panna (1711—1772) az első magyar primás nő volt, aki a mai Szlovákia területén található Sajógömörben látta meg a napvilágot 1711-ben, amikor a Rákóczi-szabadságharc véget ért. Már kilencévesen látszott zenei tehetsége, ezért a helyi földbirtokosok Rozsnyóra küldték a kislányt zenét tanulni, ők maguk állták a költségeket. A rozsnyói karmester személyesen is foglalkozott a zenezsennivel, aki nemcsak a hegedű mestere lett, de hangszerelést és zeneszerzést is tanult, három év alatt képzett zenésszé vált. Panna 14 évesen férjhez ment egy cigányzenészhez, aki a nagybőgő akkori megfelelőjén, a viola da gambán játszott. Amikor pedig 17 lett Cinka Panna, a férje két testvére is csatlakozott hozzájuk, megalapítva a zenekart, ami később számos cigánybanda számára adott mintát: az elsőhegedűs (innen ered a primás elnevezés) volt Panna, akit a kontrás (másodhegedűs), a bőgős és a cimbalmos kísért. Hamar híre ment a zenekarnak, sokat hívták őket a környéki rendezvényekre. A zenekarában később már két fiúgyereke is játszott. Jól ment az üzlet, és mivel nem élt fényűző életet, a félretett pénz szép vagyont kínált örököseinek 1772-es halálakor. Végakarata szerint temették el: kedvenc hegedűjével, pipájával, díszes férfiruhában, ugyanis a fellépésein férfiruhát viselt.

A kerületi Képviselő-testület a döntést a jelenlévő 15 képviselővel, 14 igen és 1 nem szavazataránnyal hozta meg. A közterület-elnevezésnek jogi akadálya nincs, az adott kerületben ilyen előtagú elnevezés nem található. Az elnevezendő terület mintegy 320 m², Budapest VIII. kerületében a Magdolna utca—Koszorú utca saroknál helyezkedik el, hozzávetőlegesen 100 méterre északra a Muzsikus cigányok parkjától. A javasolt elnevezés: (Budapest VIII. kerület, Magdolna negyed, 35513/2 hrsz.) „**Cinka Panna kert**”.

II.

Budapest Főváros X. kerület Kőbányai Önkormányzat Képviselő-testülete a 236/2024. (V.16.) határozatával javasolja a Budapest X. kerület 38336/8 helyrajzi számú közterület „Kékvirág park”-ra történő elnevezését.

Annak érdekében, hogy a park közterülete külön névvel ellátható legyen, a szabályozási előírások figyelembevételével telekalakításra került sor, így létrejött a 38336/8 helyrajzi számú, 23 560 m² nagyságú, „kivett közterület” megnevezésű ingatlan (Bihari utca—Balkán utca—Somfa köz—Kékvirág utca által határolt terület), a korábbi közterület lakóépületek előtti parkolórészei pedig ettől leválasztva, önálló helyrajzi számmal rendelkező közterületekké váltak.

A (38336/8) helyrajzi számú közterület javasolt elnevezése a Rendelet előírásainak maradéktalanul megfelel, a ténylegesen már most is használt elnevezés válna a döntéssel hivatalossá, és ezzel megtörténhetne az utca névtáblák kihelyezése a területen.

Az elnevezés a park melletti lakóépületek címadatait nem érinti, mivel azok a Ceglédi útról, a Kékvirág utcáról, a Somfa közről és a Balkán utcáról rendelkeznek házszámmal.

A kerületi Képviselő-testület a döntést a jelenlévő 17 képviselővel, 17 igen szavazattal egyhangúlag hozta. Az elnevezésnek jogi akadálya nincs, az elnevezendő terület a Budapest X. kerület Bihari utca—Balkán utca—Somfa köz—Kékvirág utca által körülvett parkos terület. A javasolt elnevezés: (Budapest X. kerület, Gyárdűlő, 38336/8 hrsz.) „**Kékvirág park**”.

III.

Budapest Főváros XII. kerület Hegyvidéki Önkormányzat Képviselő-testülete 2024. május 15-én megtartott ülésén, a 148/2024. (V.15.) számú határozatával úgy döntött, hogy javasolja a Budapest XII. kerület, 9121/27 és a 9116/13 hrsz. alatti közterület elnevezését „Detre László út”-ra.

Detre László (Szombathely, 1906. április 19. — Budapest, 1974. október 15.) magyar csillagász, egyetemi tanár. A Budapesti Tudományegyetemen tanult, 1924—1927 között az Eötvös Kollégium tagja volt. 1927-ben a Collegium Hungaricum ösztöndíjasaként Berlinben folytatta tanulmányait, ahol Albert Einstein és Max Planck is tanárai voltak, doktori értekezése sztellársztronómiai témájú volt. Hazatérése után változócsillagokkal kezdett el foglalkozni, vélhetően a Budapesten 1930-ban tartott nemzetközi csillagászati kongresszusnak köszönhetően.

1936-ban a Sváb-hegyi csillagvizsgáló obszervátora, 1943-ban pedig kinevezték a csillagvizsgáló igazgatójává. Ezt a tisztséget haláláig, 1974-ig töltötte be. 1952-ben nyerte el a csillagászati tudományok doktora címet. 1955-ben a Magyar Tudományos Akadémia levelező, 1973-ban rendes tagjának választották. 1964—1968. között az ELTE csillagászati tanszékének vezetője volt.

Jelentős szerepe volt a Piskésetői Obszervatórium létrehozásában (1961) és Cassegrain-teleszkóppal (1974) való felszerelésében. 1967-től 1970-ig a Nemzetközi Csillagászati Unió Változócsillag Szakosztályának elnöki tisztét töltötte be. 1970-ben a Nemzetközi Csillagászati Unió Változócsillag Kommissziója elnökének választották.

Nevét az 1538-as sorszámú Detre kisbolygó őrzi. Ezt a kisbolygót korábbi munkatársa, Kulin György fedezte fel és ő tett javaslatot az elnevezésre. 1970-ben megkapta a Magyar Népköztársaság Állami Díját (I. fokozat) a változó csillagok vizsgálatában az elmúlt négy évtizedben elért eredményeiért. 1974. október 15-én hunyt el Budapesten.

Budapest Főváros XII. kerület Hegyvidéki Önkormányzat a Normafa rehabilitációs program keretén belül, többéves előkészítő munka során 2017. év őszére befejezte a Hotel Olimpia kisajátítási folyamatát, amely ezután bontásra került, így lehetőség nyílt egy új közterület kialakítására, mely a Normafa védett természeti területétől távolabb biztosít új közlekedési nyomvonalat a közúti forgalom számára.

A kerületi Képviselő-testület a döntést a jelenlévő 16 képviselővel, 16 igen szavazattal egyhangúlag hozta. A közterület-elnevezésnek jogi akadálya nincs, az adott kerületben ilyen előtagú elnevezés nincs.

Az elnevezendő közterület a Budapest XII. kerület Konkoly-Thege Miklós útról az Eötvös út irányába vezető, mintegy 160 méter hosszú utca. A javasolt elnevezés: (Budapest XII. kerület, Svábhegy, 9121/27 és 9116/13 hrsz.) „**Detre László utca**”.

Mindezek alapján kérem a Tisztelt Közgyűlést a következő határozati javaslat elfogadására.

A Fővárosi Közgyűlés úgy dönt, hogy a főváros területén névtelen közterületeket nevez el az alábbiak szerint:

Kerület:	Városrész:	Helyrajzszám:	Új elnevezés:
VIII.	Magdolna negyed	35513/2 hrsz-ú névtelen közterület	Cinka Panna kert
X.	Gyárdűlő	38336/8 hrsz-ú névtelen közterület	Kékvirág park
XII.	Svábhegy	9121/27 és 9116/13 hrsz-ú névtelen közterületek	Detre László utca

határidő: a Közgyűlést követő 30 napon belül
felelős: Karácsony Gergely főpolgármester

Határozathozatal módja:

A határozati javaslat elfogadásához egyszerű szavazattöbbség szükséges.

Kelt Budapesten, a minősített elektronikus aláírásban foglalt időbélyegző szerinti időpontban

Karácsony Gergely
Főpolgármester

Láttam:

dr. Számadó Tamás
főjegyző

függelékek:

1. Cinka Panna kert – Budapest VIII. kerület felterjesztése és térképvázlatok
2. Kékvirág park – Budapest X. kerület döntése és térképvázlat
3. Detre László utca - Budapest XII. kerület döntése és térképvázlat